

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 83/ 2011 M. SPALIS

➤ Naujienos

Tarptautinė konferencija „Profesinio rengimo patrauklumo verslui didinimas”

Šešioliktos tarptautinės verslo ir pasiekimų parodos „EXPO Aukštaitija 2011“ metu rugsėjo 30 d. Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai (PPPAR) kartu su Hansa Parlamentu suorganizavo tarptautinę konferenciją „Profesinio rengimo patrauklumo verslui didinimas“. Į pirmą kartą Lietuvoje organizuojamą tokio lygio konferenciją atvyko Hansos parlamento vadovas dr. Jurgenas Hogeforsteris, lektoriai - ekspertai iš Vokietijos, Suomijos, Norvegijos, Lenkijos, Olandijos ir Lietuvos. Konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius. Iš viso į renginį susirinko daugiau kaip 100 dalyvių.

Verslininkai, profesinio rengimo mokyklų darbuotojai, profesinio orientavimo specialistai ir visi, besidomintieji specialistų rengimo klausimais bei galintys pasidalinti gerąja patirtimi, buvo kviečiami diskutuoti su Lietuvos bei užsienio šalių profesinio rengimo ekspertais.

Pasak PPPAR prezidento Sigito Gailiūno, verslas suinteresuotas aukštos kvalifikacijos specialistais. Jų jau dabar trūksta, o ateityje, jeigu švietimo įstaigos neturės glaudžių sąlyčių taškų su verslu, nemažės emigracija, kvalifikuotos darbo jėgos stygius gali paralyžiuoti Lietuvos ekonomikos augimą.

„Hansos parlamento“ vadovas, daktaras Jurgenas Hogeforsteris sakė, kad Lietuvos ekonomika turi potencialą augti, jeigu darbo rinkoje bus pakankamai kvalifikuotų specialistų. Todėl šaliai labai svarbu imtis ryžtingų žingsnių profesinio rengimo srityje, kad verslui netrūktų specialistų. Ypač daug dėmesio reikėtų skirti aukštųjų technologijų specialistams rengti.

Švietimo ir mokslo ministro G. Steponavičiaus teigimu, šiuo metu Lietuvoje vyksta profesinio rengimo sistemos reforma – siekiama suteikti galimybę verslui turėti įtakos rengiant specialistus.

Daugiau informacijos: <http://www.ccic.lt/index.php?cid=2054>

Konferencijos pranešimai: <http://www.ccic.lt/index.php?cid=2137>

Eurobarometras: profesinis rengimas ir mokymas gerina darbo perspektyvas, tačiau būtina didinti jo patrauklumą jaunimui

Europos Komisija pristatė Eurobarometro apklausos apie požiūrį į profesinį rengimą rezultatus. Europoje apie 50 proc. visų vidurinio ugdymo lygmens mokinių dalyvauja profesinio rengimo priemonėse. Tai yra populiariausias pasirinkimas pabaigus privalomojo švietimo programą. Nors tarp šalių yra didelių skirtumų, pastaraisiais metais į profesinio rengimo įstaigas vidutiniškai priimama mažiau asmenų, o sektorių būtina modernizuoti. Renkant duomenis 2011 m. birželio mėn. tiesiogiai apklausta 27 000 asmenų iš visų valstybių narių. Lietuvoje vykusiuose interviu apklausti 1026 asmenys.

Pagrindinės tyrimo išvados:

- Iš esmės profesinis rengimas ir mokymas yra vertinami palankiai. Pasak 71 proc. visų respondentų Europos lygiu ir 64 proc. respondentų Lietuvoje, profesinio rengimo įvaizdis jų šalyje teigiamas.
- 82 proc. respondentų (Lietuvoje – 74 proc.) teigimu, profesinio rengimo priemonėmis suteikiama įgūdžių, kuriuos darbdaviai labai vertina.

- 56 proc. respondentų (Lietuvoje – 47 proc.) mano, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigose mokėsi asmenys po studijų lengviau randą darbą nei įgijusieji bendrąjį vidurinį išsilavinimą ar aukštojo mokslo kvalifikaciją.
- 49 proc. respondentų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigusiems žmonėms nesunku dirbti pagal savo specialybę kitoje valstybėje narėje (32 proc. mano, kad tai sunku).
- Didžioji dauguma tvirtina, kad profesinis rengimas ir mokymas teigiamai veikia ekonomiką ir atlieka svarbų vaidmenį mažinant nedarbą.
- Nors iš esmės profesinis rengimas ir jo teikiama nauda vertinama teigiamai, 34 proc. respondentų Europos lygiu ir 58 proc. respondentų Lietuvoje rekomenduotų kitiems jauniems žmonėms verčiau rinktis bendrąjį vidurinį arba aukštąjį išsilavinimą. 32 proc. respondentų Europos lygiu ir 21 proc. respondentų Lietuvoje rekomenduotų profesinį rengimą.
- Apklausos duomenimis, jauniems žmonėms renkantis profesinį kelią šeima vis dar yra pagrindinis informacijos šaltinis. Tėvų išsilavinimas yra svarbus veiksnys vaikams priimant sprendimą. Europos lygiu beveik du trečdaliai jaunuolių, kurių tėvai mokėsi profesinio rengimo ir mokymo įstaigoje, pasekė tėvų pėdomis.

Daugiau informacijos:

Pranešimas spaudai „Eurobarometras: profesinis rengimas ir mokymas gerina darbo perspektyvas, tačiau būtina didinti jo patrauklumą jaunimui“:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1144&format=HTML&aged=0&language=LT&guiLanguage=en>

Pranešimas spaudai „Pagrindinės Eurobarometro išvados dėl profesinio rengimo ir mokymo“:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/654&format=HTML&aged=0&language=LT&guiLanguage=en>

Visa Eurobarometro ataskaita, santrauka ir kiekvienos šalies apklausos išvados:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_379_360_en.htm#369

Baigiamasis verslumo renginys

2011 m. spalio 7-8 dienomis Vilniuje vyko baigiamasis Europos verslo savaitės renginys „Versli Lietuva“. Pagrindinis renginio tikslas – skatinti visuomenės verslumą, suteikti žinių ir praktinių įgūdžių norintiems kurti ar plėtoti savo verslą. VŠĮ „Versli Lietuva“ ir Ūkio ministerijos organizuotame renginyje sėkmingo verslo atstovai dalinosi verslo kūrimo patirtimi ir idėjomis. Įvairių sričių specialistai teikė verslui aktualias konsultacijas, kiekvienas dalyvis gavo specialiai VŠĮ „Versli Lietuva“ paruoštą verslo pradžios ir plėtros „žemėlapi“, kuriame glaustai ir paprastai pateikta pradedančiajam verslininkui reikalinga informacija.

Daugiau informacijos: <http://www.verslilietuva.lt/lt/apie/renginiai/view/baigiamasis-verslumo-renginys>

2011 metų suaugusiųjų švietimo savaitė

2011 m. lapkričio 14–20 d. Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija kviečia švietimo, kultūros ir meno, verslo įstaigas, institucijas ir organizacijas bei suaugusiuosius jungtis į suaugusiųjų švietimo savaitės judėjimą.

Dvyliktoji suaugusiųjų švietimo Savaitė skiriama XXI-ojo amžiaus švietimo aktualijoms – mokymuisi žinoti, mokymuisi veikti, mokymuisi gyventi kartu, mokymuisi būti. Jos renginiai skiriami visoms suaugusiųjų visuomenės grupėms, o ypatingai senjorams.

Daugiau informacijos: <http://www.lssa.smm.lt/index.php?id=237>

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2011-09-30, Nr. V-1775	Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo	2011, Nr. 122-5769	Aprašas nustato mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir švietimo pagalbos skyrimo mokiniams nuo gimimo iki 21 metų tvarką bei dokumentaciją. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=408134&p_query=&p_tr2=
2011-09-30, Nr. V-1795	Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo	2011, Nr. 122-5771	Aprašas nustato vaikų/mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo/mokymo organizavimą ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, teikiančiose pirminį profesinį mokymą, aukštosiose mokyklose ir kito neformaliojo vaikų švietimo programas vykdančiose įstaigose. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=408141&p_query=&p_tr2=
2011-10-05, Nr. V-1796	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2009 m. vasario 11 d. įsakymo Nr. ISAK-235 "Dėl 2007-2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto "Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra" VP3-2.2-ŠMM-13-V priemonės „Profesinio mokymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo" pakeitimo	2011, Nr. 122-5773	Pakeistas ir papildytas "Profesinio mokymo infrastruktūros plėtros" projektų finansavimo sąlygų aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=408143&p_query=&p_tr2=
2011-10-10, Nr. V-1832	Dėl Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. ISAK-2179 „Dėl Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo	2011, Nr. 125-5973	Pakeisti ir nauja redakcija išdėstyti Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=408872&p_query=&p_tr2=
2011-09-26, Nr. V-1766	Dėl Švietimo teikėjų veiklos planinių ir neplaninių taisyklių patvirtinimo	2011, Nr. 126-6002	Patvirtintos ir pridėtos Švietimo teikėjų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų taisyklės. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=409016&p_query=&p_tr2=
2011-10-18, Nr. V-1875	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. ISAK - 2116 „Dėl licencijų ir leidimų blankų privalomųjų formų tvirtinimo ir gamybos organizavimo“ pakeitimo	2011, Nr. 128-6070	Pakeistas ir nauja redakcija išdėstytas įsakymas "Dėl licencijų ir leidimų blankų privalomųjų formų tvirtinimo ir gamybos organizavimo". El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=409405&p_query=&p_tr2=

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Tyrimo rezultatai	Požiūriai į profesinį švietimą bei mokymą	Eurobarometras 75.4. Lietuvos rezultatai	Dokumente pristatomi 2011 m. birželio mėn. atliktos specialios Eurobarometro apklausos apie požiūrį į profesinį rengimą rezultatai ir palyginimas su ES vidurkiu. El. adresas: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_369_fact_lt_lt.pdf
Ataskaita	Lietuva. Švietimas regionuose 2011. Švietimo prieinamumas	Švietimo ir mokslo ministerija	2011 m. išleidžiamas jau septintasis leidinys apie švietimo būklę Lietuvos regionuose. Leidinyje apžvelgiami pagrindiniai švietimo prieinamumo rodikliai, nurodomi ryškiausi rodiklių skirtumai. Be savivaldybių įsteigtų mokyklų, leidinyje trumpai aptariamos ir šalyje veikiančios profesinės mokyklos. Leidinio pradžioje apžvelgiamas socialinis ekonominis regionų kontekstas, pateikiama pagrindinių švietimo būklės rodiklių lyginamoji analizė šalies ir savivaldybių mastu. Kituose skyriuose pateikiama informacija apie švietimo prieinamumą savivaldybėse. El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/apzvalgos/Svietimas_regiuose_2011_web.pdf
Švietimo problemos analizė	Mokyklų savarankiškumas: ES šalių patirtis	Švietimo ir mokslo ministerija	Šiuo metu mokyklų savarankiškumo didinimas yra vienas iš Lietuvos švietimo politikos prioritetų. Viešojoje erdvėje diskutuojama, kad mokyklos nėra savarankiškos ir svarstomos sritys, kuriose reiktų didinti mokyklų savarankiškumą. Tačiau kyla klausimas, ar iš tikro Lietuvos mokykloms teisiškai nėra sudaryta galimybių savarankiškai tvarkytis? Kiek ir kokiose srityse yra savarankiškos kitų Europos šalių mokyklos? Kokios yra Europos šalių mokyklų savarankiškumo įgyvendinimo patirtys? El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/2011m.%20Nr.6%20(56)%20Mokykl%C5%BAsavarankiskumas%20ES%20saliu%20patirtis.pdf
Švietimo problemos analizė	Kaip užsienio šalyse atrenkami, ugdomi ir vertinami mokyklų vadovai?	Švietimo ir mokslo ministerija	Pagrindiniai leidinyje nagrinėjami klausimai: kokie reikalavimai keliami kandidatams į mokyklų vadovus įvairiose valstybėse, kas pasaulio šalyse yra atsakingas už mokyklų vadovų įdarbinimą, kokie kriterijai ir procedūros taikomi atrenkant mokyklų vadovus įvairiose šalyse, kokios yra vadovų veiklos vertinimo procedūros. El. adresas: http://www.smm.lt/svietimo_bukle/docs/2011%20m.%20Nr.8%20(58)%20Kaip%20uzsienio%20salyse%20atrenkami%20ugdomi%20ir%20vertinami%20mokykl%C5%B0vadovai%20.pdf
Priemonių planas	LLRI priemonių planas dėl profesinio orientavimo ir mokymo kokybės ir efektyvumo gerinimo	Lietuvos laisvosios rinkos institutas	Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) paviešino priemonių planą dėl teisės aktų pakeitimų įgyvendinant LLRI siūlymus dėl profesinio orientavimo, profesinio mokymo ir kai kurių Darbo biržos funkcijų įgyvendinimo kokybės ir efektyvumo gerinimo. Priemonių plane pateikiami konkretūs LLRI siūlymai, kaip gerinti profesinio mokymo sistemą. El. adresas: http://www.lrinka.lt/index.php/analitiniai_darbai/llri_priemoniu_planas_del_profesinio_orientavimo_ir_mokymo_kokybes_ir_efektyvumo_gerinimo/6313
Gerosios praktikos vadovas	Profesinio orientavimo paslaugos socialinės atskirties ir rizikos grupėms. Gerosios praktikos vadovas	Euroguidance	<i>Euroguidance</i> projektas, administruojamas Švietimo mainų paramos fondo (ŠMPF), išleido naują elektroninį leidinį "Profesinio orientavimo paslaugos socialinės atskirties ir rizikos grupėms. Gerosios praktikos vadovas". Leidinyje savo patirtimi ir darbo metodais dalinasi 2010 m. ŠMPF kokybės konkurso nominacijos, skirtos profesiniam orientavimui, laureatai. El. adresas: http://www.euroguidance.lt/getfile.php?id=659

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Tyrimo pristatymas	"Swedbank" tyrimas: darbo jėgos Lietuvoje mažėjimo pasekmės – turėsime didinti aktyvumą ir produktyvumą	Swedbank	Per artimiausius metus emigracija bei gyventojų skaičiaus mažėjimas Lietuvoje turėtų nuslūgti, tačiau darbo jėgos mažėjimas spartės. Mažėjanti darbo jėga Lietuvoje gali silpninti ekonomikos plėtrą ir viešųjų finansų stabilumą. Tvarus ekonomikos augimas priklausys nuo to, ar į demografinius pokyčius bus reaguojama laiku didinant darbo jėgos kiekį, aktyvumą, produktyvumą bei išlaikant atsakingą valstybės finansų politiką. El. adresas: http://www.swedbank.lt/lt/articles/view/1477
Metinė ataskaita	Education at a Glance 2011: OECD Indicators	OECD	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) kasmetinėje ataskaitoje pateikiami statistiniai investicijų į švietimą, studentų ir dėstytojų skaičiaus santykio, mokymui skirtų valandų skaičiaus, baigusiųjų švietimo įstaigas skaičiaus ir mokymosi rezultatų duomenys. Rodikliai sugrupuoti pagal sritis ir kiekvieną jų palydi informacija apie politinį kontekstą bei rodiklių interpretacija. El. adresas: http://www.oecd.org/dataoecd/61/2/48631582.pdf
Metraštis	The ETF Yearbook	European Training Foundation	Europos mokymo fondo 2011 metų metraštyje nagrinėjamas socialinių partnerių vaidmuo profesinio mokymo, mokymosi visą gyvenimą ir aktyvios darbo rinkos politikos priemonių srityse. Analizuojama situacija pasirinktose ES šalyse, Europos lygiu ir Europos mokymo fondo šalyse partnerėse. El. adresas: http://www.etf.europa.eu/web.nsf/pages/ETF_Yearbook_2011
Studija	Transferability of Skills across Economic Sectors: Role and Importance for Employment at European Level	RPIC-ViP	Dėl ekonomikos restruktūrizacijos auga lanksčios darbo jėgos, turinčios perkeliamųjų gebėjimų (angl. <i>transferable skills</i>) poreikis. Publikacijoje analizuojamas šių gebėjimų vaidmuo karjeros valdyme ir darbo rinkoje, gebėjimų perkeliamumo lygis tarp sektorių dabartiniame kontekste ir ateityje iki 2020 metų. El. adresas: http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7124&langId=en
Reportažas	Baigusieji amatų mokyklą be darbo nelieka	G. Armalytė. LTV naujienų tarnyba	Netoli Trakų įsikūrusioje amatų mokykloje tradicinių amatų mokosi moksleiviai, kuriems sunkiau sekasi bendrojo lavinimo mokyklose ir kurie po mokslų nori iškart įsilieti į darbo rinką. Pasak direktorės, visi baigusieji mokyklą randa darbą, ir netgi prestižinėse darbovietėse. El. adresas: http://www.lrt.lt/news.php?strid=5042&id=5844237

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/etv/News/default.asp
VETAAlert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika Informacija apie naujausius į CEDEFOP bibliografinę bazę VET-Bib įtrauktus leidinius	http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/201111_VETAAlert.pdf
Eurypedia – nacionalinių švietimo sistemų Europos šalyse enciklopedija Eurypedia – naujas Eurydice produktas, skirtas nacionalinėms švietimo sistemoms pristatyti	https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php?title=Home
Kodas EUROPASS Internetinis žaidimas studijomis ir darbu ES šalyse besidomintiems moksleiviams ir studentams	http://www.kodaseuropass.lt